

Anmälan mot Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun m.fl. angående handläggningen av överklagande m.m.

Anmälan

I en anmälan till JO den 25 november 2004 klagade sammanslutningen K, genom AA, på Stadsbyggnadsnämnden och Gatu- och fastighetsnämnden i Stockholms kommun samt på tjänstemän vid nämndernas förvaltningar. Klagomålen gällde handläggningen av frågor i anslutning till ett detaljplaneärende. K redogjorde i sin anmälan för de kontakter som de hade haft med kommunen med anledning av önskemålet att få använda en lokal i Hammarbyhöjden.

Av anmälan framgick bl.a. följande. Då K hade fått detaljplanen ringde de till stadsbyggnadskontoret. De fick upplysning om att tiden för att överklaga hade löpt ut. De beslöt att ändå skicka överklagandet, i vilket BB företrädde K. Överklagandet kom in den 14 juli 2004. Stadsbyggnadskontoret fann att överklagandet hade kommit in för sent. Det fanns ingen besvärshänvisning fogad till det beslutet. K fick därför inte möjlighet att överklaga det.

Till anmälan fogades bl.a. en överklagandeskrivelse ställd till Länsstyrelsen i Stockholms län, daterad den 18 juni 2004, från BB och en skrivelse från länsstyrelsen den 14 juli 2004 till stadsbyggnadsnämnden om överlämnande av överklagande för rättidsprövning. Vidare bifogades en skrivelse den 13 augusti 2004 från stadsbyggnadskontoret till länsstyrelsen och BB. I skrivelsen konstaterade kontoret att överklagan inte hade inlämnats i rätt tid.

Utredning

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun anmodades att göra en utredning och yttra sig beträffande nämndens handläggning av BB:s överklagande som överlämnats från länsstyrelsen den 14 juli 2004. Stadsbyggnadsnämnden beslutade att som svar på remissen överlämna ett tjänsteutlåtande från stadsbyggnadskontoret daterat den 4 februari 2005. Av utlåtandet framgick i huvudsak följande.

SAMMANFATTNING

I anmälan till JO 2004-11-25 har gruppen K klagat på kontoret m.fl. instanser med anledning av att man känt sig motarbetad och undanhållen väsentlig information när man velat hyra den tomma biljetthallen vid Hammarbyhöjdens östra tunnelbaneentré

för kulturaktiviteter. Kontoret sägs ha givit missvisande information och hanteringen av Ks överklagan av den nya detaljplanen på platsen ifrågasätts.

Kontoret beklagar om gruppen känt sig motarbetad av kontoret. Kontoret har varit positivt till gruppens idéer, men konstaterar att vare sig stadsdelsförvaltningen, gatu- och fastighetskontorets fastighetsavdelning eller SL varit beredda att gå in och medverka till att behålla biljetthallen för uthyrning.

Kontoret har under processens gång givit sedvanlig information om antagande och överklagande etc. Rutinerna för detta har i det aktuella fallet inte skiljt sig från kontorets normala rutiner. Kontoret beklagar om K trots detta funnit informationen bristfällig eller svårtolkad.

UTLÅTANDE

Anmälan

Gruppen anser sig ha blivit motarbetad och har slussats runt i ett byråkratiskt system. Svar från handläggande tjänstemän har upplevts förvirrande och svåra att förstå. Kontoret sägs ha givit missvisande information och hanteringen av Ks överklagan av den nya detaljplanen på platsen ifrågasätts.

Bakgrund

Stadsbyggnadskontoret upprättade under 2002-2004 en detaljplan för nya bostäder vid Läckövägen och Ulricehamnsvägen i Hammarbyhöjden. SL flyttade under planarbetets gång Hammarbyhöjdens östra tunnelbaneentré till västra sidan av Ulricehamnsvägen. Det innebar att trafiksituationen och utformningen på platsen utreddes i planarbetet. Den befintliga biljetthallen föreslogs rivas. Under programsamrådet framkom att en grupp ungdomar, K, ville hyra lokalen för att använda för kultur-evenemang.

CC, handläggare på gatu- och fastighetskontoret, gjorde en förfrågan hos LK på fastighetsavdelningen inom samma kontor, om de kunde överta lokalen från SL och hyra ut den till K. LK lät utreda frågan men avböjde pga. att det fanns säkerhetsaspekter intill tunnelbanan att beakta och då en upprustning av lokalen uppskattades bli kostsam. SL ville inte heller behålla byggnaden för uthyrning. I stället förordades att söka annan lämplig lokal i stadsdelen.

Detaljplanen antogs enhälligt av stadsbyggnadsnämnden 2004-05-13 och nämndens justerade protokoll anslogs 2004-05-25. Överklagan skall ske inom tre veckor från denna dag, dvs. senast 2004-06-15. Inom denna tid inkom två överklaganden, från SL och från en Brf, vilket meddelades länsstyrelsen 2004-06-17.

Den 2004-07-03, dvs. tre veckor efter överklagandetidens utgång, fick kontoret e-post från Ks BB, via DD, med förfrågan om vart de skulle vända sig för att överklaga. Kontoret svarade då att en överklagan som kommer in för sent inte behandlas, oavsett skäl. I svaret redogör kontoret vidare för att man gjort vad man har kunnat i lokalfrågan, utan resultat, och att en överklagan, även om den inkommit i tid, inte skulle ha förändrat själva saken.

Först 2004-07-15 överklagade BB planen. På förfrågan från länsstyrelsen om skrivelsen inkommit i rätt tid svarade stadsbyggnadskontoret 2004-08-13 att så inte var fallet.

Stadsbyggnadskontorets synpunkter

Kontoret beklagar om gruppen känt sig motarbetad av kontoret. Kontoret, Skönhetsrådet m fl. ansåg att det skulle kunna varit ett tillskott i miljön på platsen med den användning av den tomma biljetthallen som K skisserat. Kontoret konstaterar dock att vare sig stadsdelsförvaltningen, gatu- och fastighetskontorets fastighetsavdelning eller SL varit beredda att gå in och medverka till att behålla biljetthallen för uthyrning.

Kontoret har under processens gång givit sedvanlig information om antagande och överklagande etc. Rutinerna för detta har i det aktuella fallet inte skilt sig från kon-

torets normala rutiner, som omfattar anslag, annonser, information på hemsidan m.m. Kontoret beklagar om K trots detta funnit informationen bristfällig eller svår-tolkad.

Värt att till sist notera är dock att den nya detaljplanen inte förhindrar att byggnaden hade kunnat stå kvar i strid med planen. Byggnaden blev emellertid vandaliserad och är nu riven. På platsen planeras en minnesplats med en staty.

K kommenterade remissvaret.

Bedömning

JO kan inte ändra eller upphäva myndigheters beslut. Granskningen är inte heller avsedd att föregripa eller ersätta den prövning som kan eller har kunnat ske i ordinarie ordning. JO brukar således inte ta ställning till om ett beslut är riktigt i sak. Min granskning omfattar därför endast den remitterade frågan, nämligen den formella hanteringen av överklagandet av detaljplanen.

Beslut om antagande av detaljplan överklagas enligt bestämmelserna i 13 kap. plan- och bygglagen (1987:10, PBL). I 13 kap. 3 § PBL hänvisas till bestämmelser om överklagande i 23 - 25 §§ förvaltningslagen (1986:223, FL).

Förvaltningslagen innehåller grundläggande bestämmelser om förvaltningsmyndigheters hantering av överklaganden. Beslutsmyndigheten prövar enligt 24 § FL om skrivelsen med överklagandet har kommit in i rätt tid och skall, om detta är fallet, överlämna skrivelsen och övriga handlingar i ärendet till den myndighet som skall pröva överklagandet. JO har i tidigare beslut uttalat att som huvudregel gäller att överlämnandet bör ske inom en vecka från det att överklagandet kommit in till beslutsmyndigheten.

Har skrivelsen kommit in för sent skall den enligt huvudregeln i 24 § första stycket FL avvisas. Avvisar beslutsmyndigheten skrivelsen skall myndigheten fatta ett formligt beslut om det. Beslutet kan tecknas på skrivelsen eller sättas upp som ett beslut i en särskild handling. I båda fallen skall klaganden underrättas om beslutet och få en fullföljdshänvisning (Hellners och Malmqvist, Förvaltningslagen med kommentarer, 2003, s. 302 f.).

Av utredningen i ärendet framgår följande. BB:s överklagande kom in till länsstyrelsen den 14 juli 2004. Länsstyrelsen överlämnade samma dag överklagandet till stadsbyggnadsnämnden för rättidsprövning. Nämnden konstaterade i en skrivelse till länsstyrelsen och BB efter prövning den 13 augusti 2004 att överklagandet inte hade inlämnats i rätt tid.

Mot bakgrund av det skyndsamhetskrav som enligt det nyss sagda gäller vid handläggningen av överklaganden är jag kritisk till att det dröjde mer än fyra veckor innan nämnden prövade om BB:s överklagande hade kommit in i rätt tid.

Nämnden borde vidare, som en följd av konstaterandet att överklagandet inte hade inkommit i tid, ha meddelat ett uttryckligt avvisningsbeslut och, eftersom bedömningen utföll till klagandens nackdel, ha bifogat en fullföljdshänvisning. Nämnden förtjänar kritik också för sin underlåtenhet i dessa avseenden.

Vad K i övrigt har anfört i ärendet föranleder inte något uttalande eller någon annan åtgärd från min sida.

Ärendet avslutas.